

Geologický ústav Dionýza Štúra

KNIŽNICA

Mlynská dolina 1

809 40 BRATISLAVA

**MINERALIA
SLOVACA**

Vol. 8
(1976)
No 2
97—192

Casopis Slovenskej geologickej spoločnosti a slovenských geologickoprieskumných organizácií
Journal of the Slovak Geological Society and of Slovak geological-research organizations

ZOMREL AKADEMIK DIMITRIJ ANDRUSOV

1. apríla 1976 zomrel po krátkej chorobe prof. RNDr. Dimitrij Andrusov, DrSc., akademik SAV, člen korešpondent ČSAV, nositeľ Radu práce, laureát štátnej ceny K. Gottwalda a iných štátnych vyznamenaní, profesor geológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského a Slovenskej vysokej školy technickej, člen mnohých zahraničných vedeckých inštitúcií.

Akademik Dimitrij Andrusov sa narodil 7. novembra 1897 v Jurjeve (Tartu, Estónska SSR). Jeho otec Nikolaj Ivanovič Andrusov, známy geológ a paleontológ, bol univerzitným profesorom a akademikom Ruskej akadémie vied.

Stredoškolské štúdiá absolvoval Dimitrij Andrusov v Kyjeve. Prírodné vedy začal študovať na Prírodovedeckej fakulte Petrohradskej univerzity v roku 1915, v štúdiách pokračoval na parížskej Sorbonne, kde v roku 1922 získal hodnosť Licencié des Sciences. V roku 1922 prišiel do Prahy študovať geológiu u prof. Kettnera. V roku 1925 bol promován na doktora prírodných vied.

Po skončení vysokoškolského štúdia pôsobil na Karlovej univerzite v Prahe až do roku 1938, keď bol vymenovaný za profesora geológie nevozriadenej Vysokej školy technickej v Košiciach, ktorá sa po krátkom čase presťahovala do Martina a odtiaľ do Bratislavy. Po založení Prírodovedeckej fakulty sa v roku 1941 stal aj profesorom Slovenskej univerzity.

Akademik Dimitrij Andrusov bol zakladateľom mnohých vedeckých geologických inštitúcií na Slovensku, ktoré jestvujú aj v súčasnosti. Slovenskej geológii venoval celé svoje srdce, um a všetky fyzické sily. Právom ho možno nazvať otcom slovenskej geológie. Vychoval celé generácie geológov a svojimi vedeckými prácami, ktorých výsledky zverejnil v takmer 300 publikáciách, sa zaradil medzi najvýznamnejších vedeckých pracovníkov v geológii nielen u nás, ale aj v celosvetovom meradle.

Vedecká činnosť akademika Dimitrija Andrusova bola v prvom rade spätá s výskumom karpatskej sústavy. Medzi jeho najvýznamnejšie práce možno zaradiť viacvzázkové dielo o stratigrafii, litológii a tektonike bradlového pásma spojené s vydaním viacerých geologických máp. Prvým základným dielom stavby Západných Karpát je Guide des excursions dans les Carpatés occidentales, ktoré D. Andrusov napísal spolu s A. Matějkom pri príležitosti III. zjazdu Karpatsko-balkánskej geologickej asociácie v Československu. Aj po takmer polstoročí, ktoré uplynulo od vydania tejto práce, sú názory autorov na geologickú stavbu Karpát v základných črtách platné.

Svoju dlhoročnú výskumnú činnosť, ako aj výsledky geologických výskumov početných geológov, väčšinou svojich žiakov, zhrnul v trojvázkovom diele

Geológia československých Karpát. Na túto monografiu nadväzuje tektonická syntéza Grundriss der Tektonik der nördlichen Karpaten, ktorú vydal pri príležitosti XXIII. medzinárodného geologického kongresu.

Až do posledných chvíľ svojho života sa venoval činnorodej práci na zostavovaní stratigrafického slovníka a geodynamického projektu.

V osobe akademika Dimitrija Andrusova odišiel zo slovenskej geológie človek, ktorý svojou vedeckou, výskumnou, organizačnou a pedagogickou činnosťou vykonal pre jej rozvoj najväčší kus práce. Zásluhou tejto práce slovenská geológia počas svojej nedlhej histórie dosiahla výsledky, za ktoré sa jej dostalo zaslúženého uznania v rámci československej i svetovej geologickej verejnosti. Vďaka podpore stranických a vládnych orgánov vyrástol z kolektívu prvých geologických výskumníkov na Slovensku okolo akademika Andrusova dnes samostatný geologický rezort a geológia sa stala organickou súčasťou nášho národného hospodárstva.

Bolo správne a spravodlivé, že naša socialistická spoločnosť naplno ocenila prínos životnej tvorby akademika Dimitrija Andrusova udelením vysokých štátnych významenaní.

V akademikovi Dimitrijovi Andrusovovi stratila naša geológia svojho veľkého tvorcu a osobnosť svetového významu. Výsledky tvorivého života akademika Dimitrija Andrusova zostanú v našom povedomí, v pamäti jeho súčasníkov, žiakov i budúcich pokolení nesmrteľné. Akademik Dimitrij Andrusov zanechal karpatskej geológii veľkú hodnotu, ale i odkaz, aby sme pokračovali v diele so zanietením a zápalom, ktoré boli charakteristické pre jeho bohatý a plodný život.

Čeť jeho pamiatke!

Ing. Ján Kuráň
riaditeľ Slovenského geologického úradu
Bratislava